

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

Ն Բ Գ Բ Ո Ր Գ Զ Ա Ն Գ Է Ս

Ե.Ս. ԴԱՐԱՎԻՍԻՔԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉԻ ՀԱՍՆԵՐԷՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԱՆՆ

Տեղի ունեցաւ Սրբոց Թարգմանչաց Հինգշարքիի յաշորոգող առաջին հիերակիին, Յուլիս 21, ժառանգաւորաց Վարժարանի մեծ սրահին մէջ, նոյն այն պատշաճութիւններով, որոնցմով կատարուած էր առաջինը՝ Ս. Սահակի տօնի վաղորդայնի հիերակիին, Մարտ 3 ին:

Մտաւ լեցնուած էր ընտրեալ և հոծ բազմութեամբ, երբ, կէսօրէ վերջ, ժամը 4 ին, Ս. Պատարիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ բովանդակ Միաբանութեան, հոն մտաւ:

«Տէր կեցոյի ազգային մաղթերգէն առաջ, որ ունկերդուեցաւ յոսեկայս, Կարգադիր Յանձնախումբի կողմէ Տ. Սիւն Վրդ., յոյժ վայելուչ ուղերձով մը կատարեց հանդէսին բացումը. ապա կէտ առ կէտ գործադրուեցաւ Յայտարարը, զոր կ'արտասուցինք հոս, լրիւ զազաւար մը տալու համար ամբողջ հանդէսին մասին:

1. Բացման իսոյժ յսեռև Յորիին. Յանձնախումբի՝ Տ. Սիւն Վրդ. Մանուկեան: 2. Տէր կեցոյ՝ դու գՀայտ (Մաղթանք): 3. Գիրիին Օրրեակ Խորհուրդը՝ Բաճախուրիւն Ամին: Ս. Պատարիարք Հայր: 4. Ուր Զարդարեցիցին (Շարական, քառածայն՝ զաշն. Պսակ Արեղայն): 5. Հասուած մը Կոբիւնի գիրէն՝ Արտաստուրիւն Աւետիք Մանուկեան: 6. Յայ գարաբ Կիզուի (Վ. Թէքէեան)՝ Ար. Ազատ Քէշիշեան: 7. Ի փառս էին (խմբերգ): 8. Հրաճոյր. մեր օրեւ Յամանուրիւն (Յ. Օշական)՝ Ար. Արմենակ Գոյումձեան և Արեգ Բարութեան: 9. Օտական (Եղիշէ Արք. Դուրեան)՝ Ար. Կարապետ Շիրինեան: 10. Նամենակ Մովսէլի (Շարական): 11. Ս. Մեսրոպ (Ա. Ծ. Սիմանթօ)՝ Ար. Ժիրայր Մոզեան. Դրանիկ Չապրեան և իւումը: 12. Մաղթանք Հայրապետական (քառածայն՝ երաժշ. Կոմիտաս Վրդ.): 13. Փակման իսոյժ Նախագահ Ամին. Ս. Պատարիարք Հայր: 14. Աղօրք Տէրու՝ Անական (քառածայն՝ զաշն. Կոմիտաս Վրդ.):

Շարականները, երգերը, միածայն և բազմածայն, յաշորոգող կերպով եղանակեցին ժառանգաւոր սաները, զայնակի ընկերակցութեամբ. նոյնպէս անթիբի եղան նշանակուած արտաստուրիւնները:

Սրբազան Պատարիարք Հօր բանախօսութիւնը, որ տևեց մէկ ժամ և մէկ քառորդ, ինչպէս և Պ. Օշականի զրած արամաստութիւնը, զոր երկու ժառանգաւորները, Արմենակ և Արեգ, կատարեցին առաջ արտաստութեամբ, ամբողջովին հրատարակուած են ԱՍԻՆՆԻ խոյն թիւին մէջ:

Եոյժ սրտաշարժ եղաւ Սիմանթօի Ս. Մեսրոպէն արտաստուած ընդարձակ հատուածը, զոր աչակերտները կատարեցին օրհնասացութեան փոխերգութեամբ:

Ժամը գրեթէ եօթին էր, երբ հանդիսականները բաժնուեցան սրահէն, յառաջիկայ Հոկտ. 27 ին կատարելի յորելինական վերջին հանդիսը ևս իր ժամանակին վայելչուք քաղցր ակնկալութեամբ:

Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ Լ ՈՒ Ի Բ ՈՒ

Անցեալ Յուլիս ամուսն ընթացքին Ս. Աթոռոյս Տիօրէն Ժողովը եօթն անգամներ ի նիստ կուժարուեցաւ իբրև վարչական Մարմին. իսկ Միաբանական Ընդհանուր Ժողովը՝ երեք անգամներ:

● Բշ. 1 Յուլիս. — Յանուն Ս. Պատարիարքին, Տ. Գէորգ և Տ. Տրդատ վարդապետներ ներկայ զբաւելեցան յուղարկաբարութեան Մեծ Միւլֆիի էֆէնտիի հղորդ Ծախրի Գէշ Հիւսիլիին:

● Եր. 6 Յուլիս. — Ժառանգաւորացի սրահին մէջ. երեկոյին բանախօսեց Տ. Շաւարշ Վրդ., նիւթ ունենալով «Մարդկային իրաւունքը՝ ըստ բարոյական փիլիսոփայութեան»:

● Կիր. 7 Յուլիս. — Ս. Յարութեան վերնայարկ մեր մատարն մէջ քարոզեց Տ. Ջօզօ Վրդ., բնարան առնելով Ծախրի Ա. զլ. առաջին երկու համարները: ցոյց տուաւ թէ ի՛նչպէս հին իւրայիւր, հակառակ Աստուծոյ իրեն հանդէպ ունեցած սիրագիւ վերաբերումին, հրահրեց անոր արտառութիւնը, ուստի ևս պատահասուեցաւ. և թէ՛ ի՛նչպէս նոր իւրայիւր, հինն և գերազանցօրէն ասելի առարկայ լինելով Աստուծոյ սիրոյն, նոյն իսկ ի՛ր քարոյն համար պարտի գզուշանայ որ ոչ միայն չչարժէ Աստուծոյ սրբամտութիւնը այլ ե՛ւս քան զեւս ամենցնէ Անոր սէրը:

● Բշ. 8 Յուլիս. — Այսօր սխուեցան Սրբոց Թարգմանչաց վարժարանի քննութիւնը, որոնք սեւեւեյն եօթնեակի օր ամբողջ. Ս. Պատարիարք գրեթէ ամէն օր ներկայ գտնուեցաւ աւագ կարգիւրու քննութեանց. նոյնպէս Միաբանութիւնը:

● Եր. 13 Յուլիս. — Տ. Հայրիկ Վրդ. գնաց Յոպպէ. վաղիկ պատրաստագիտու ևս բարոզելու. և ապա նախագահելու համար տեղոյն Ազգային վարժարանի տարեկան հանդէսին:

● Կիր. 14 Յուլիս. — Մայր Տաճարի մէջ Տ. Շաւարշ Վրդ. բարոզեց ի վերայ Ս. Հոգոյն, քուցարեց թէ բրիտանական կեանքի հոգեւոր արեւտեսութեան մէջ ի՛նչ մեծ զօրութիւն է ան. իբրև աղբիւր խաղաղութեան, միաւորիչ ներգործութեան, սիրոյ և միութարութեան:

● Բշ. 15 Յուլիս. — Սխուեցան ժառանգաւորացի և Ընծայարանի տարեկան քննութիւնը, ևս

տեւեցին մինչեւ 23 Յուլիսի: Ս. Պատրիարքը Միաբանութեան հետ անխափան ներկայ գտնուեցաւ բոլոր քրիստոսացի բնութեանց, նիւթերէն մեծագոյն մասին մէջ յանձնի ինքն իսկ հարցաքննելով աշակերտները:

● Եջ. 18 Յուլիս. — Ի տօնի Օրոցը Թարգմանացաւ, միայն այսօր, դադար արուեցաւ դպրոցական քննութեանց: Ինչպէս երէկ իրկուս կատարուեցաւ հանդիսաւոր նշարտօնակ, այսօր եւս մեծ ջուրով պաշտուեցաւ տօնը: Ս. Պատարագի առնին քարոզեց Ս. Պատրիարքը. բացատրեց թէ իսկապէս այս է ազգային տօնը, ինչպէս կը նշանակէ օրացոյցը. որովհետեւ ազգին գորտը ի դոսրս գոյութիւնը երաշխաւորու է հայութեան հոգեւոյ մէջ իսկապէս ազգային գիտակցութիւն գոյութիւնը գործ մըն էր այն՝ որ կատարուեցաւ Ս. Սահակի եւ Ս. Մեսրոպի ձեռքով, հայ գիրերու գիտով, Ս. Գիրքի հայտնումով, եւ հայկական գրականութեան հաստատումով:

● Կիր. 21 Յուլիս. — Ըստ Հին Տօմարի Գիւտի Տփոյ տօնին առթիւ, Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Գեթեմանի, Ս. Կոստի գրեթեմանի վրայ, քարոզեց Տ. Եղիշէ Վրդ. սրբանուն ունենալով «Հաւատովք ընթանամք եւ ոչ կարծեօք» առաքելական խօսքը. բացատրեց թէ առանց իսկապէս վարուած կեանքը անխափան է. իսկ այդ իսէալը այն առնին ստուգապէս կ'ունենայ վարիչ ոյժ եւ իստատութիւն, երբ Աստուծոյ տեսութեամբ է լուսաւորուած:

— Տերկիւն վերջ ժառանգաւորացի ժեծ արահին մէջ կատարուեցաւ Աստուածաշունչի Թարգմանութեան երկրորդ յորեկանական հանդէսը, որուն մասին տեսնել մասնաւոր նկարագրութիւնը «Սիւնեռ» այս թիւին մէջ:

● Բշ. 22 Յուլիս. — Տերկիւցանք թէ Յունաց Եփեսոյ այսօր կատարած է երուսաղէմի յոյն պատրիարքին ընտրութիւնը յանձնի Տ. Տիմոթէոս Օրբագանի, Յողանտեղ նախօրի եպս. ին:

— Բանաստեղծ Գ. Վահան Թէքէեան եւ Կիպրոսի Մելգոնեան հաստատութեան Տնօրէն Գ. Գր. Կիրակոսեան այսօր ժամանեցին երուսաղէմ:

● Եջ. 25 Յուլիս. — Ս. Պատրիարքը եւ Տնօրէն ժողովոյ անդամք, եւն. այսօր հանգիստի օր անցուցին ի Պարոն Տէր:

● Եր. 27 Յուլիս. — Իրիկնաղէմին կատարուեցաւ ժառանգաւորացի մարգահանդէսը, դպրոցին մարզապաշտի մէջ, ի ներկայութեան Ս. Պատրիարքին, Միաբանութեան եւ հիւրերու:

● Կիր. 28 Յուլիս. — Տ. Հայրիկ Վրդ. քարոզեց Ս. Յարութեան մեր վերնամատարան մէջ, խօսեցաւ՝ օրուսն Աւետարանէն Հացերու բազմացման հրաշքին վրայ. բացատրելով թէ սէրը ինչպիսի մեծ գորութիւն մըն է, ընկերութեան ամենէն կարեւոր պէտքերուն գոհացում տալու գործին մէջ:

— Կէսօրէ վերջ, ժառանգաւորացի բակի դարաւոր մայրիկին հովանիին տակ կատարուեցաւ Օրոցը Թարգմանացի վարժարանի տարեկան հանդէսը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, եւ ի ներկայութեան բովանդակ Միաբանութեան եւ բազմախուռն ժողովուրդի: — Ե. Ամենպատուութեան ձեռքէն իրենց վկայականներն ստացան Օրք. Անա-

հիտ Էսմէրեան, Աղաւնի Կարապետեան, Կիւլէնիա Պոյաուրեան, Հռիփսիմէ Մարաշլեան, Նուարդ Աշըրեան, Շուշան Տիգրանեան, Վարդանոյշ Տիգրանեան, եւ Պրք. Անդրանիկ Պազըրեան, Գուրգէն Պալեան, Կարապետ Զափատարեան, Կարպիտ Եսայեան, Մովսէս Իսրայէլեան, եւ Յարութեան Հասիկեան:

● Բշ. 29 Յուլիս. — Կէսօրէ վերջ ժառանգաւորացի մեծ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ առնին հոգեւոր կրթարանին տարեկանի հանդէսը. Առաջին մասը որուն բացումը ըրաւ Փոխ-Տեսուչ Տ. Զօզն Վրդ., ամբողջ գրասենյակն արտասանական, բանաստեղծական, երաժշտական եւ շարադրութեան մրցանով, զոր վերին աստիճանի գոհացուցիլ յաջողութեամբ կատարեցին, իւրաքանչիւր նիւթի համար՝ երկերկու ժառանգաւորներ, Տեսուչ Տ. Տիրան Վրդ. ի եւ ուսուցիչ Գ. Ե. Պէրպէրեանի եւ Գ. Յ. Օշականի առաջնորդութեամբ, որոնց իրրու քննիչ կ'ընկերամար նաեւ Գ. Վ. Թէքէեան երկրորդ մասը սկսաւ «Տէր կնցո՞ւով, որմէ վերջ Տեսուչը կարողաց Ուղեմ Տեղեկագիրը, յստակ պատկերն Հաստատութեան կրթական տարբեր կենտրոն, գրուած՝ իր գործին պատասխանատուութիւնն զգացողի լրջութեամբ եւ կենդանի շունչով: Յետոյ կարդացուեցաւ ընդհանուր վերնաբացոյցը, որմէ վերջ Սրբազան Պատրիարքը անմամբ բաշխեց մրցանակները՝ առաջին եւ երկրորդ աստիճանի յաջողածներուն: — Ակներեւ էր յառաջդիմութիւնը, զոր ժառանգաւորները երեւան քեքեր էին այս տարի, նախորդներու վրայ աջարուս առնելուութեամբ: Ի ներկայ պատասխաններով՝ հոգեւոր եւ ազգային առողջ կրթութեամբ կատարած գործացումը, որ կը տեսնուէր մասնաւորաբար բանաստեղծական մրցանքին եւ ինքնագիր արձակ ու լուսաւորութեանց մէջ, ինչոքովոր ոգեւորաց աւելըր. նիւթն էր Կրօնքի եւ Բարոյականի հարցը, որուն՝ վարպետի ճարտարութեամբ մտնեցան՝ մատուցանանակ տղար: Անոյշ անակակալներ եղան նաեւ ինքնագիր քերթուածները, որոնցմէ մին սքրտատարով ուխտն էր ինքզինքը հոգեւոր ասպարէզի սեմին վրայ գազաց պարմանի հոգիի մը, Բերկբարնի եւ զոհուականութեան այս միջնորդին մէջ էր որ Սրբազան Պատրիարքը արտասանեց Փակման Խօսքը, անցեալի յուշերու եւ սպագայի յոյսերու ոգեկոյտութեամբ, օրհնելով սեմէնը՝ ուսանողութիւն, ուսուցչութիւն եւ տեսչութիւն: Ժառանգաւորաց քառամեայ ընթացքը արարած են այս տարի ութ ասներ, որոնք են. Անդրանիկ Տօնիկեան, Արք. Բաղդուբեան, Արքեպիսկոպոսիտեան, Թորոս Տէր Թորոսեան, Արշակ Խայտարեան, Սեպուհի Գոյունեան, Ազատ Երէցեան, Խաչիկ Մանուէլեան: Առնցմէ անոնք որ կ'ընդունին կուսակրօնութեան ուխտը, եւ յարմար կը դատուին հոգեւոր իշխանութիւնէն, կը ձեռնադրուին Սարկաւազ եւ կը գործադրուին Ընծայարանի բաժինը, ուր ունին կատարելու եռամեայ շրջան մը եւս:

● Գշ. 30 Յուլիս. — Գ. Վ. Թէքէեան եւ Գ. Գր. Կիրակոսեան մեկնեցան դէպի Կիպրոս. Հայրն այցելուէն առաջ՝ պիտի շրջին Գալիլիա, Ելիզով Թարքը, այցելելով Տրեբիսի եւ Կափառնաուսի աւերակները: